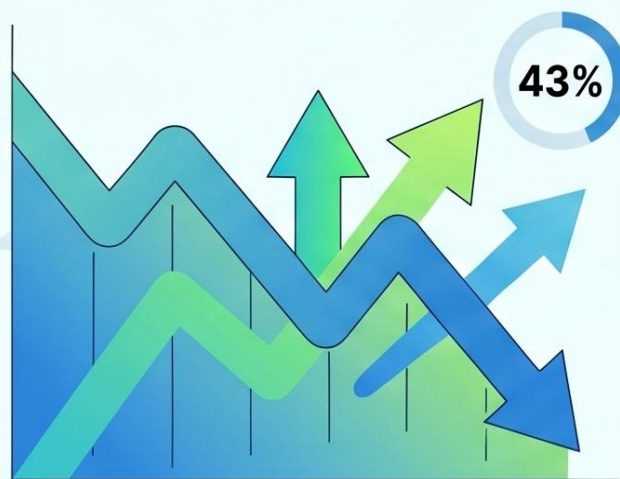

Резултати от финансовите одити на бюджетните организации

Тенденции и подобрения (2022-2024)

43%

43% спад на неправилните отчитания
Устойчива тенденция към редуциране на грешките

Въздействие на одитите през 2024 г.

3,86 млрд. лв.
общ обем
грешно отчетени
суми

3,37 млрд. лв.
коригирани суми
– реалният
резултат от
извършените
одити

87%

от грешките са
коригирани след
одиторската
намеса

3,86
млрд. лв.

Общо установени
неправилни
отчитания (2024 г.)

3,37
млрд. лв.

Коригирани в
резултат на
одитите (2024 г.)

Одитни мнения

НЕМОДИФИЦИРАНО МНЕНИЕ

Честна и вярна представа за
финансовото състояние на
организацията

срещу

МОДИФИЦИРАНО МНЕНИЕ

КВАЛИФИЦИРАНО

Съществени
грешки с
ограничен ефект

Вярна представа, с
изкл. на конкретни
елементи

ОТРИЦАТЕЛНО

Съществени
грешки с
всеобхватен ефект

Не дава вярна и
честна представа

ОТКАЗ ОТ МНЕНИЕ

Ограничен достъп
до информация/
одитни процедури

Не може да се
направи извод за
достоверността

„всеобхватен
ефект“ –
фундаментални
грешки, които
засягат
разбирането за
целия отчет, а
не само за
конкретни
сметки

Финансово отчитане в публичния сектор – предизвикателства

Качествени характеристики на финансовата информация

Уместност и честно представяне на информацията

Разбираемост и навременност

Сравнимост и проверимост

Нови 10 IPSAS стандарта, публикувани след 2013 г.

Достигане на широк кръг потребители

Покриване на всички ключови аспекти в организациите от публичния сектор

Неподходяща нормативна база

Рискове пред отчетността в България

Липса на консолидирана рамка

Рамка за финансово отчитане в публичния сектор – 2024 г.

Указание на МФ –
ДДС № 5 от 2016 г. за начисляване на
амортизации на НДА

Указание на МФ - ДДС № 14 от 2013 г.
във връзка с прилагане на СБО и
допълнителни указания, дадени в ДДС
№ 08 от 2014 г.

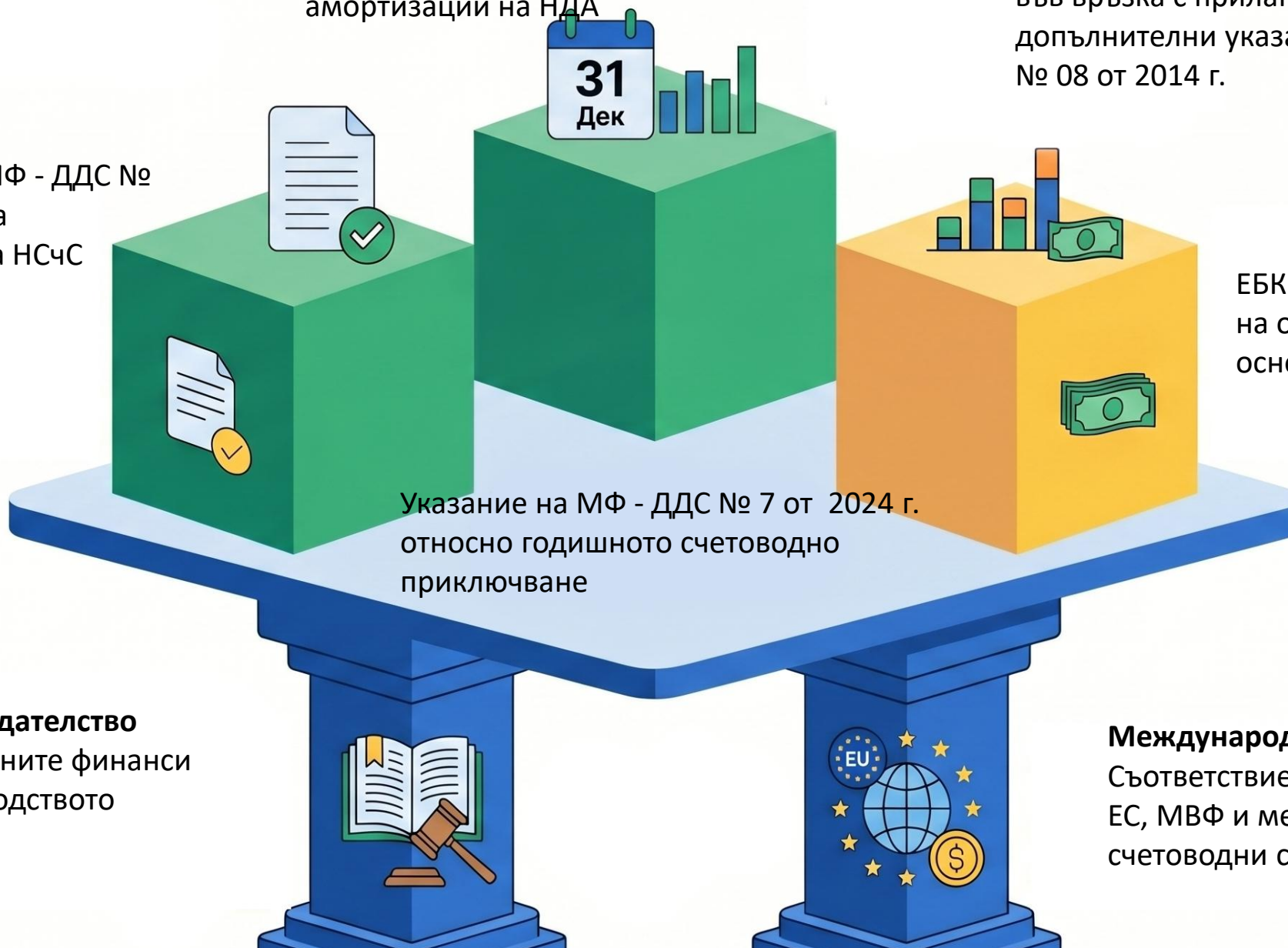
Указание на МФ - ДДС №
20 от 2004 г. за
адаптиране на НСЧС

ЕБК за 2024 г. за отчитане
на операции на касова
основа

Указание на МФ - ДДС № 7 от 2024 г.
относно годишното счетоводно
приключване

Водещо законодателство
Закон за публичните финанси
Закон за счетоводството

Международен синхрон
Съответствие с изискванията на
ЕС, МВФ и международните
счетоводни стандарти IPSAS

Системни слабости и финансови нарушения – министерства, ведомства и ДВУ

Хронични системни грешки в счетоводното отчитане от 2016 г. Въпреки корекциите, значителни суми остават неправилно отчетени и в някои случаи налагат намесата на АДФИ и прокуратурата

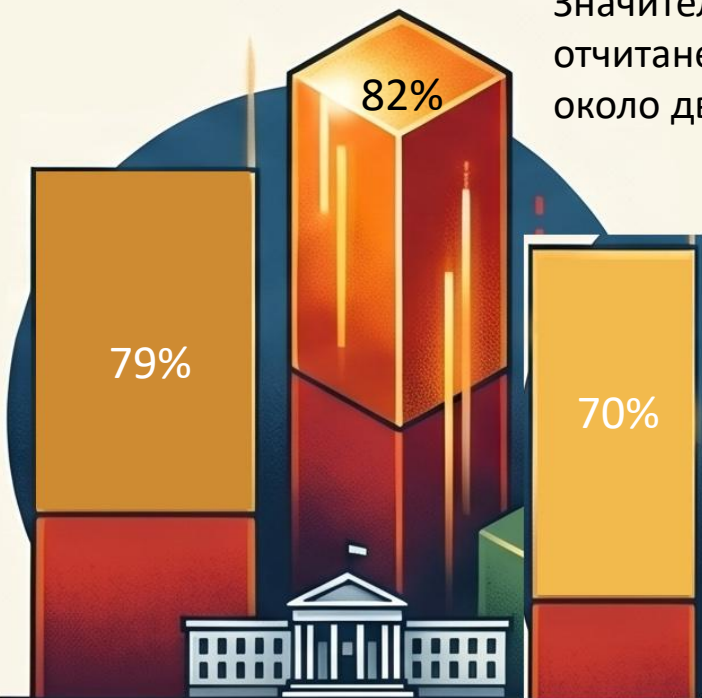

Финансови мащаби на нарушенията и правни последиствия

Значително увеличение на грешките при отчитане на активи, пасиви и преоценки – около два пъти през 2024 г. спрямо 2023 г.

Сезиране на прокуратурата и АдФИ за нарушения в 7 министерства и висши училища

Неправилни отчитания	% от тях	Стойност в хил. лв.	В ключови институции
Активи	79%	372 916	МРРБ, МТС, МЗ, МВР
Преоценки	82%	393 881	МРРБ, МТС, МЗ
Операции с фин. активи	70%	14 606	НОИ

Търсене на отговорност

Одитен доклад

AUDIT - VERIFIED

Министерство на финансите

Изпратени доклади за сведение и предприемане на мерки
3 централни органа – ПУДООС, ДА „ДРВЗ“, ДП „НПЦ“,
1 министерство – МК, 1 ДВУ - ССА

АДФИ

Сезирана за нарушения на нормативните разпоредби
3 министерства – МРРБ, МЗ и ММС и 3 ДВУ – ТУ Варна,
ИУ Варна, ВТУ „Т. Каблешков“

Прокуратура на РБ

Сезирана за наличие на съмнение за
престъпления
1 министерство – МК

Посоки за подобряване на отчетността

По-добър инвентаризационен контрол

Стриктни проверки за действително извършени СМР и услуги преди изписване на аванси. Спиране на порочната практика за 100% аванси.

Дисциплина в задбалансовата отчетност

Внедряване на механизми за стриктно проследяване на гаранции, търговски дялове и статистическа отчетност на ЕС фондове.

Актуализация на оценките

Стриктни проверки за действително извършени СМР и услуги преди изписване на аванси. Спиране на порочната практика за 100% аванси.

За подобряване на управлението на публичните средства държавният сектор е необходимо да ограничи негативните практики, които акумулират „невидими“ рискове във финансовата отчетност.

ОБЩИНИ

4 зони на системен риск

Активи и собственост

Амортизационен хаос

Занижени оценки на имоти

Губеща се следа при търговски дружества

Проекти и договори

Рискови авансови плащания

ВиК договори

Няма анализи за незавършено строителство

Отчетност и задължения

Скрити задбалансови ангажименти

Неотписани гаранции

Грешки при европейски проекти

Контролна среда

Неизградено Звено за вътрешен одит

Несъздадени одитни комитети

Грешки при консолидация на отчетите

ОБЩИНИ - Уведомяване на други органи за предприемане на мерки

ОБЩИНИ

Ефектът от одита: Коригираната реалност 2024

555

млн. лв

55% от некоректно
признатите активи

Спасени от неправилно
отчитане в балансите на
7 общини. Включва
неотчетени активи

387

млн. лв

56% от неправилните
отчитания в преоценки

Коригирани
класификации по
сметки от СБО в 6
общини

141

млн. лв

42% от неправилно
отчетените разходи

Коригирани неправилно
отчетени разходи в ОПР
в 8 общини

Резултатът: Постигнато е честно и вярно представяне, гарантиращо пълнота на финансовата информация.

ОБЩИНИ

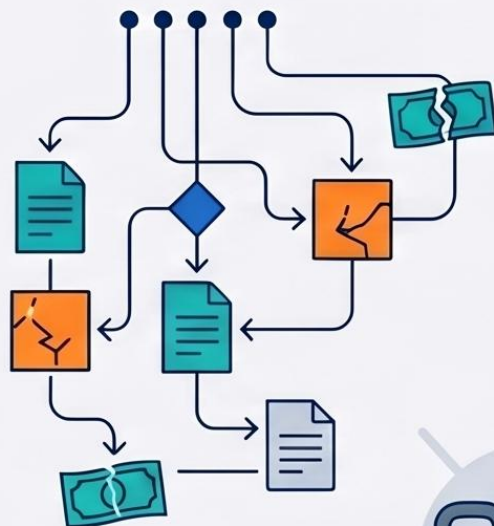
Тренд 2022-2024 : Опасният парадокс

Въпреки общия низходящ тренд на неправилните отчитания, структурният проблем се задълбочава: делът на грешките при преоценките, които остават некоригирани във финалните отчети, нараства 4 пъти за една година.

Системни слабости и пропуски в отчетността

ОБЩИНИ

Неправилно отчитане на активи и амортизации

Масово се допускат грешки при определяне на разходите за амортизация и оценката на общинската собственост

Слаби механизми за вътрешен контрол

Неефективният контрол върху второстепенните разпоредители с бюджет и липсата на ЗВО подкопават верността на финансовите отчети

Подценяване на пасиви и ангажменти

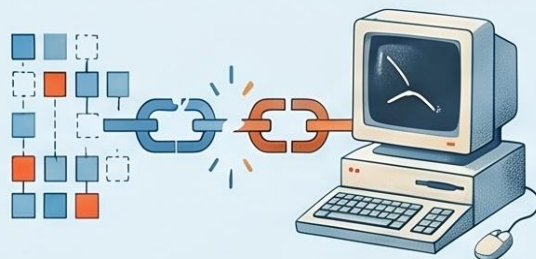
Неправилно осчетоводяване на поети ангажменти води до некоректно представяне на общинските задължения

Слабости в счетоводната отчетност на бюджетните организации

Капацитет и технологични дефицити

Критичен недостиг на капацитет в малките общини – най-много модифицирани одиторски мнения

Липса на унифицирана дигитална база данни – предпоставка за технически грешки

Необходимост от интегрирани ИТ системи

Пропуски в контрола и повтарящи се слабости

Неефективен вътрешен контрол

Разпоредители от по-ниска степен

Пренебрегване на вътрешния одит – разчита се изцяло на Сметната палата вместо да се използват звената за вътрешен одит

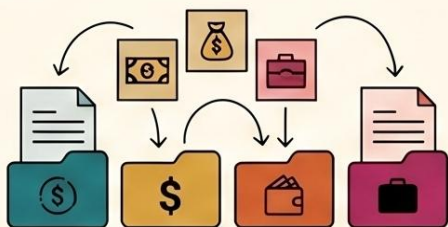

Хроничен характер на слабостите 2015-2023 г.

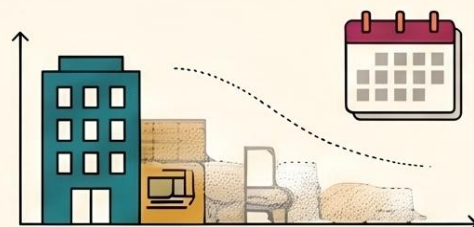
Системни слабости при финансовото отчитане в публичния сектор

ОСНОВНИ ТИПОВЕ НАРУШЕНИЯ

Грешки при отчитане на приходи, разходи, активи и пасиви по ЕБК и СБО

Липса на задължителен преглед за обезценка на нефинансови активи

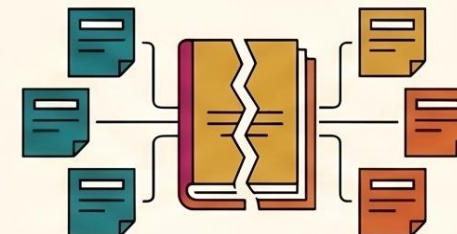
Пропуски в задбалансовото отчитане – ангажименти за разходи, условия вземания и задължения

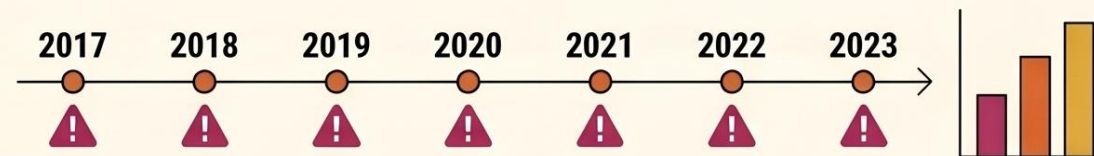
ПРИЧИНИ ЗА СИСТЕМНИТЕ СЛАБОСТИ

Чести промени в правилата и недостатъчно изчерпателни указания от МФ

Неблагоприятен ефект от индивидуални указания заради изключения от общите правила

Седемгодишен период на повторяемост

Положителни тенденции в счетоводната отчетност и финансовата дисциплина

Счетоводна методология и отчетност

Управление на риска и вътрешен одит

